

مبانی علم
اقتصاد

وبلاگ وردی های ۸۸ حقوق دانشگاه مفید

مبانی علم اقتصاد استاد باقری تودشکی

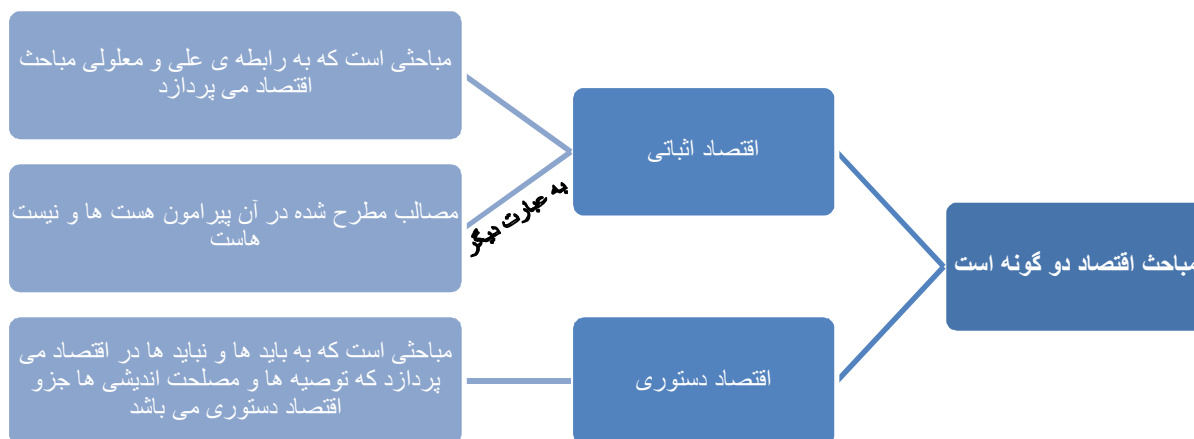
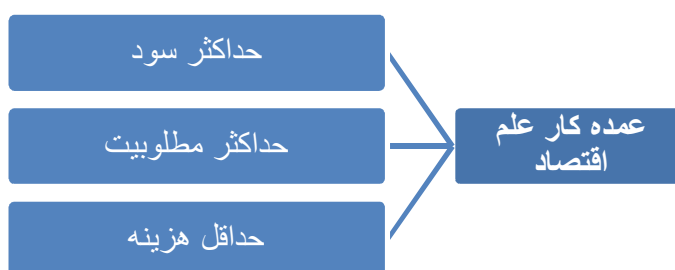
نگارنده: مصباح

مبانی علم اقتصاد

علم اقتصاد

علم اقتصاد علمي است که به بررسی این موضوع می پردازد که چگونه ما می توانیم از منابع کمیاب و محدود، برای ارضای نیازهای رقیب انسان حداکثر استفاده را ببریم.

- مراد از منابع کمیاب این است که به طور بالفصل و بدون هزینه ما می توانیم به همه ی منابع دلخواه خود دسترسی پیدا کنیم.

- رساله های عملیه به مسائل مربوط به اقتصاد دستوری می پردازند.
- مکاتب اقتصادی نیز هم توصیه های بای حل مشکلات اقتصادی می دهند که مطالبشان در قالب اقتصاد دستوری است.

نظام اقتصادی

به مجموعه نهادهایی که هدف خاصی را دنبال کرده و مختص یک نظام بوده نظام اقتصادی گفته می شود.

نهاد

هر نوع هنجار و سنت های جا افتاده را نهاد می گویند.

انواع نظام های اقتصادی

نظام های اقتصادی متفاوتی در دنیا وجود دارد که به برخی از آنها اشاره می شود:

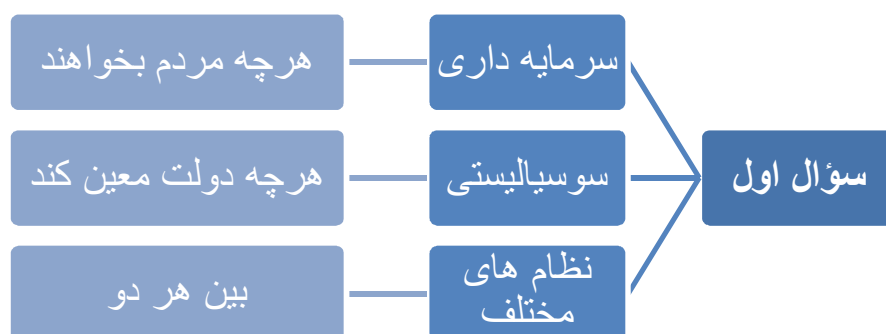
- ۱- نظام اقتصادی سرمایه داری
- ۲- نظام اقتصادی سوسیالیسم
- ۳- نظام اقتصادی کومونیسم
- ۴- نظام اقتصادی اسلام
- ۵- نظام اقتصادی مختلف

▪ هر کدام از این نظام ها ی اقتصادی پاسخ متفاوتی به سه سؤال اساسی در اقتصاد داشته اند

سه سؤال اساسی که نظام های اقتصادی باید به آنها پاسخ گویند:

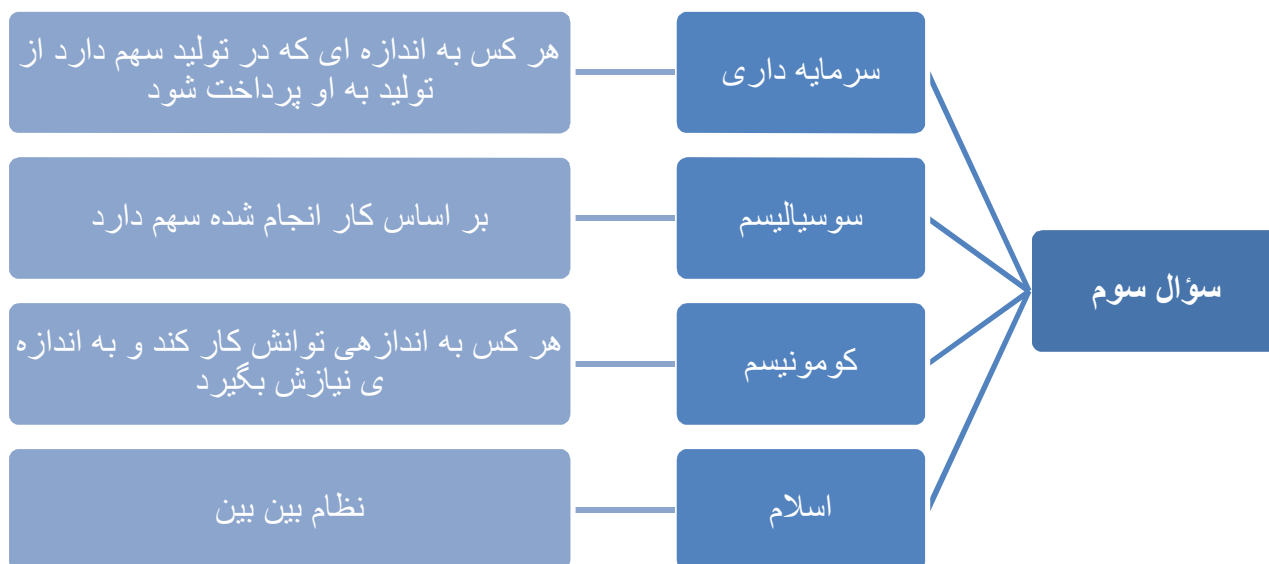
- ۱- چه کالاهای تولید شود و چقدر تولید شود؟
- ۲- چگونه تولید شود؟
- ۳- چگونه توزیع شود؟

پاسخ مکاتب به سؤالات اساسی

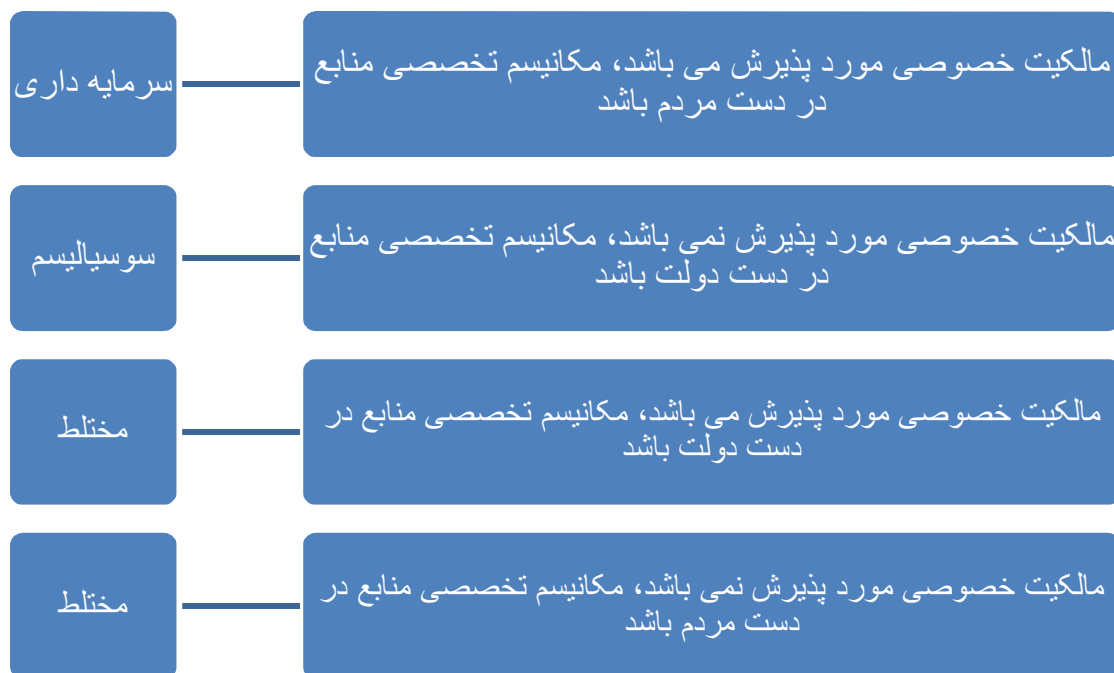
همه ی مکاتب اقتصادی می گویند کالا باید با حداقل هزینه تولید شود

سؤال دوم

سازماندهی های مختلف به وسیله ی دو نهاد مالکیت خصوصی و مکانیسم تخصیصی

بر اساس دو نهاد مالکیت خصوصی و مکانیسم تخصیصی منابع سازماندهی های مختلفی در اقتصاد به وجود می آید:

- نظام های اقتصادی کنونی اکثراً به صورت مختلط می باشد نظام اقتصادی اسلام یک نظام مختلط می باشد.

اقتصاد کلان

به بررسی متغیر های کلی در یک کشور و یا متغیر های کلان می پردازد مثل متغیرهای تورم، تولید ناخالص ملی، بیکاری و ... می پردازد.

اقتصاد خرد

در اقتصاد خرد به رفتار جزعی (رفتار فرد، بنگاه خانوانده، یک صنعت) می پردازد.

کالا

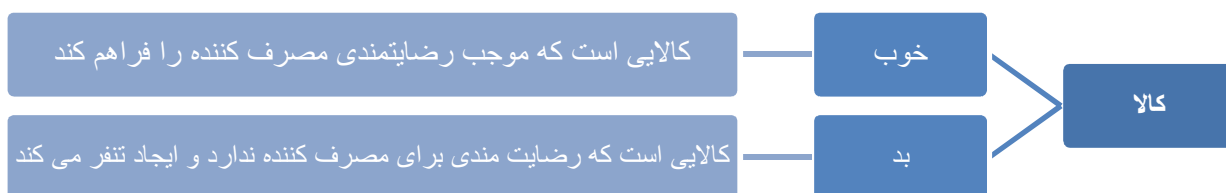
محصولات تولید شده در اقتصاد که به صورت ملموس و فیزیکی می باشند.

خدمات

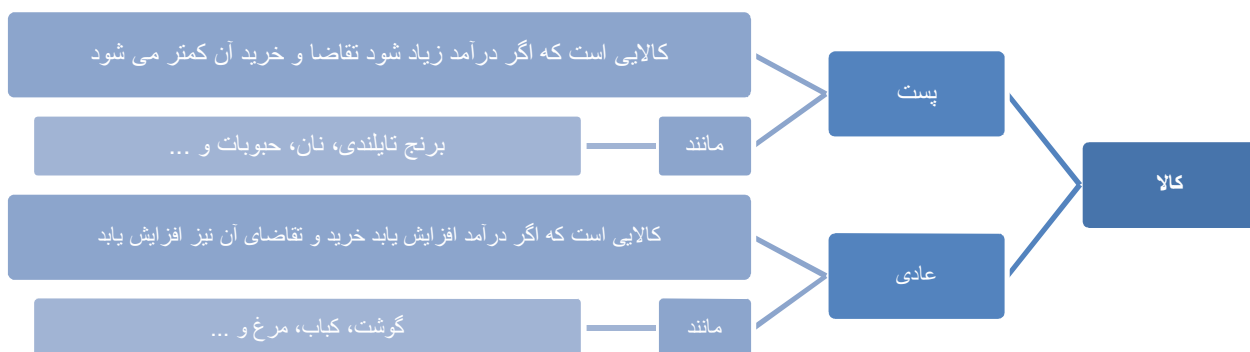
اگر محصولات تولید شده به صورت غیر ملموس باشند خدمات نامیده می شود.

- چرخ خیاطی زمانی که برای تولید کالای دیگری در کارگاه خیاطی مورد استفاده قرار می گیرد کالای سرمایه داراست و اگر در منزل به جهت کارهای شخصی مورد استفاده قرار می گیرد کالای مصرفی با دوام است.

- این تقسیم بندی در ارتباط با قیمت است
- در اقتصاد برای تعیین ضروری بودن و تجملی بودن کالا به سویی کشش های قیمتی می روند و اگر تقاضای کالا نسبت به قیمت آن با کشش باشد کالا تجملی می باشد و اگر بی کشش باشد کالا ضروری می شود.

- این تقسیم بندی ارتباط با درآمد دارد.

بازار

```
graph LR; A[انحصاری] --> B[رقابت کامل]; A --> C[غیر رقابت کامل]; B --> D[انواع بازار]; C --> D;
```

انحصاری

انحصار چند جانبه

رقابت انحصاری

رقابت کامل

غیر رقابت کامل

انواع بازار

بازار رقابت کامل

- بنگاه ها بسیار زیادند
- اطلاعات کامل است
- کالاها همگن می باشد
- مانعی برای ورود و خروج بنگاه ها نمی باشد
- هر بنگاه نقش بسیار کوچکی از سهم بازار را دارا می باشد

نتیجه‌ی بازار رقابت کامل

- در این بازار تباہی امکان ندارد.
- هیچ کدام از فرشتگان بر قیمت اثر گذار نمی باشند
- رفاه جامعه با این بازار حداکثر می باشد

بازار انحصاری

در این بازار فقط یک فروشنده وجود دارد معمولاً انحصارگر قیمتی را انتخاب می کند که سودش را حداکثر کند

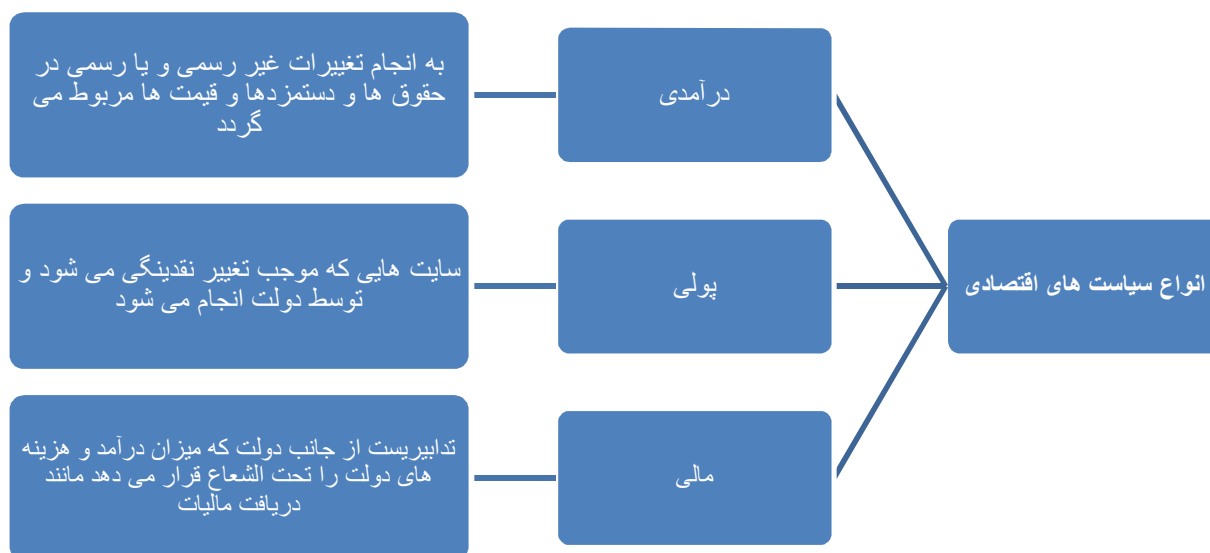
بازار انحصاری چند جانبه

چندین فروشنده وجود دارد که با یکدیگر می توانند تبانی کنند و تغییر قیمت در بازار از جانب فروشندگان قابل تغییر است

بازار رقابت انحصاری

در این بازار تعداد بنگاه ها بسیار زیاد می باشد ولی به اندازه رقابت کامل نیست بنا بر این تبانی ممکن نیست اما تغییر قیمت (افزایش) توسط فروشندگان تا اندازه ای ممکن است و دلیل آن نیز تنوع کالا می باشد تبلیغات در این بازار اثر گذار است بر خلاف بازار رقابت کامل.

▪ بازار ایده آل بازار رقابت کامل می باشد.

کارایی

به طور کلی حداکثر استفاده ی ممکن از منابع و فرصت های در دسترس واحدها و کارگزاران اقتصادی را کارایی می گویند

- کارایی با کاهش هزینه ها افزایش می یابد
- کارایی با بیشتر شدن سود تولید کنندگان افزایش می یابد
- کارایی در با حداکثر کردن مطلوبیت افزایش می یابد

رشد و توسعه

عبارت است از افزایش کمی تولیدات در یک دوره از زمان در یک کشور و توسعه علاوه بر اینکه مفهوم رشد را در بر دارد دلالت بر پیشرفت های کیفی نیز دارد همانند آزادی، بهبود بهداشت، آموزش و ...

هزینه ی فرصت از دست رفته

اصولاً مقدار درآمد و منابعی که شخص می تواند از کاربرد زمان و سایر منابع در دسترس بدست آورد که در حال حاضر به دلیل گذشت وضع موجود از دست می دهد هزینه ی فرصت از دست رفته گفته می شود.

تئوری و نظریه اقتصادی

تئوری یا نظریه اقتصادی به طور کلی به هر نوع گذاره ی اقتصادی گفته می شود که ضمن بیان روابط نسبتاً دقیق یعنی متغیر های خود اصولی را برای تجزیه و تحلیل اقتصادی در اختیار متفکر آن قرار می دهد.

الگوی اقتصاد

از سوی دیگر الگوی اقتصادی نوعی بیان ریاضی یا هندسی یا توصیفی از تئوریست

نظریه مصرف کینز

کینز در دهه ی ۲۰ قرن بیستم نجات دهنده ی اقتصاد سرمایه داری بود.

کارخانه ها در آن دوره مملو از کالا و تولیدات بودند از طرفی مردم قدرت خرید نداشتند و رکود اقتصادی به وجود آمد

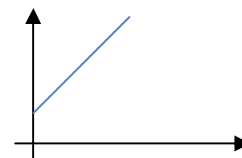
نظریه مصرف

با افزایش در آمد مردم مصرف آنها نیز افزایش می یابد

درآمد: y

مصرف: C

$$C=f(y)=a_1+a_2y$$

میل نهایی به مصرف

میل نهایی مصرف فقرا بیشتر از اغنیا می باشد بنا بر این وقتی درآمد اغنیا بیشتر می شود آنها پس انداز بیشتری دارند در حالی که فقرا با افزایش درآمد پس انداز کمتری دارند.